

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/45/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200697
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6622200697.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej, sudcov JUDr. Michala Tagaja (sudca spravodajca) a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. A. D. XXXX/X, E., štátny občan Slovenskej republiky, právne zastúpený: JUDr. Pavel Polakovič, advokát, Advokátska kancelária, so sídlom Detvianska 14, Bratislava, proti žalovaným: 1/ F. G. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom E., C. H. X/X, štátny občan Slovenskej republiky, právne zastúpený: URBÁNI & Partners s.r.o., IČO: 36646181, so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, 2/ ProAuctio, s.r.o., IČO: 45 408 441, so sídlom Banská Bystrica, Horná 2, o neplatnosť právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12C/4/2022-304 zo dňa 16.01.2025, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd (ďalej aj len ako „súd prvej inštancie“) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že „Súd žalobu z a m i e t a .“ (prvá výroková veta) a „Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným 1.), 2.) náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o trovách konania.“ (druhá výroková veta). Z jeho odôvodnenia vyplýva, že :

1.1 žalobca pôvodne podanou žalobou žiadal o určenie, že zmluva o pôžičke, zmluva o zabezpečovacom prevode práva a uznanie dlhu sú neplatné právne úkony; po zmene žaloby a jej pripustení (uznesením okresného súdu č.k. 12C/4/2022-178 zo dňa 25.04.2023) žalobca žiadal o určenie, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva na zabezpečenie pôžičky medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 07.03.2017 na nehnuteľnosti, zapísané v k.ú. E. na LV č. XXXX, neexistuje. „Účastníci“ uzatvorili dňa 23.02.2017 zmluvu o pôžičke, podľa ktorej mal žalovaný (žalovaný 1/ – pozn. odvolacieho súdu) zaplatiť žalobcovi sumu 31.000 Eur a to tak, že 19.095,40 Eur vyplatil v prospech Prvej stavebné sporiteľne a sumu 11.904,60 Eur v hotovosti pri podpise zmluvy o pôžičke; peniaze mali byť vrátené do šiestich mesiacov odo dňa podpisu zmluvy o pôžičke, teda do 23.08.2017; zároveň si účastníci dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,041 % denne za každý deň omeškania a úrok z omeškania vo výške 9,6 % ročne; dňa 07.03.2017 uzatvorili „účastníci“ zmluvu o zabezpečovacom prevode práva na zabezpečenie pôžičky pre nehnuteľnosti v k.ú. E., zapísaných na LV č. XXXX a dňa 07.02.2020 uzatvorili uznanie dlhu na sumu 31.000 Eur. Žalovaný (žalovaný 1/ – pozn. odvolacieho súdu) žalobcovi neodovzdal žiadnu finančnú hotovosť vo výške 11.904,60 Eur, ale ani žiadnu inú hotovosť a žalovaný nevyplatil Prvej stavebnej sporiteľni sumu 19.095,40 Eur, ale sumu menšiu;

1.2 žalobca je narkoman od roku 2000 a v tejto súvislosti nie je plne spôsobilý na právne úkony, predovšetkým nie na prevody nehnuteľností; od roku 2000 je žalobca psychiatrický pacient, v roku 2019 mu bol odobratý vodičský preukaz, keďže sa odmietol podrobiť psychiatrickému vyšetreniu; žalobca v čase uzatvárania pôžičky bol pod tlakom, že príde o nehnuteľnosť. Žalovaný 1/ pôsobil na žalobcu, aby uzatvoril zmluvu o pôžičke a takto zachránil predmetné nehnuteľnosti. Žalobca predmetné úkony vykonal v tiesni a za maximálne nevýhodných podmienok; žalobca podpisoval žalovanému listiny bez toho, aby im rozumel resp., aby si ich prečítal. Nevie, aké listiny konkrétne podpisoval;

1.3 podľa znaleckého posudku vypracovaného Ing. Dionýzom Dobosom zo dňa 26.06.2018 je hodnota označených nehnuteľností 165.000 Eur; výška podľa výpočtu žalobcu pre dražbu zo dňa 27.01.2022 je dlh 71.735,54 Eur;

1.4 Žalovaný (žalovaný 1/ – pozn. odvolacieho súdu) uviedol žalobcu do omylu, keď mu poskytol pôžičku, pričom mu povedal, že mu zachráni rodinný dom s pozemkami. V tom období žalovaný (žalovaný 1/ – pozn. odvolacieho súdu) dobre vedel, že žalobca nemá príjem, z ktorého by vedel zaplatiť pôžičku. Taktiež vedel, že predmetné nehnuteľnosti nie sú predajné, pretože v týchto nehnuteľnostiach má otec žalobcu s matkou právo užívania a dožitia. Žalovaný (žalovaný 1/ – pozn. odvolacieho súdu) v čase prípravy prvej dražby vedel o tom, že dostal peniaze v sume 9.300 Eur a túto sumu neuviedol dražobnej spoločnosti;

1.5 zmluvy sú v rozpore s dobrými mravmi podľa §39 Občianskeho zákonníka a v prípade pôžičky §39a) Občianskeho zákonníka.

1.6 Zároveň žalobca žiadal o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by okresný súd zaviazal žalovaných 1/, 2/ zdržať sa výkonu záložného práva predajom zálohu - okresný súd uznesením č.k. 12C/4/2022-45 zo dňa 02.03.2022 návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol; proti uzneseniu podal žalobca dňa 17.03.2022 odvolanie a Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16Co/21/2022-73 dňa 30.03.2022 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

1.7 Žalovaný 1/ namietal, že žalobca prevzatie finančných prostriedkov potvrdil svojím vlastnoručným podpisom na konci zmluvy o pôžičke, ktorú ako prílohu žaloby predložil súdu; túto zmluvu podpisovali v advokátskej kancelárii JUDr. Renáty Endrődoyovej, kde aj vyplatil žalobcovi uvedenú sumu, pričom z tejto sumy žalobca hneď uhradil poplatky za vypracovanie zmlúv v advokátskej kancelárii a zároveň z nej uhradil aj dlh voči spoločnosti ALBION P.M. s.r.o., ktorá mala v čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke medzi ním a žalobcom k nehnuteľnostiam, zapísaných na LV č. XXXX zriadené záložné právo; predložil platobný príkaz, z ktorého je evidentné, že 08.03.2017 vyplatil sumu 18.800 Eur, na základe čoho bolo následne upustené od dražby nehnuteľnosti. Za zrýchlený vklad zmluvy o zriadení záložného práva zaplatil sumu 266 Eur a zvyšok vo výške 29,40 Eur predstavujú poplatky a to bankové poplatky, poplatky za overenie pravosti podpisov na záložných zmluvách a podobne. Tvrdenia žalobcu o tom, že nebol spôsobilý na právne úkony, považuje za účelové a to, že nadužíval návykové látky, on nevedel a ak aj prípadne trpí nejakými depresiami, to samo o sebe ho ešte nerobí nespôsobilým k právnym úkonom. Žalobca nepredložil súdu relevantný dôkaz o tom, že nemá spôsobilosť na právne úkony - potvrdenie lekára o tom, že je psychiatrickým pacientom a že trpí občasnými depresiami, ho ešte nezabavuje spôsobilosti na právne úkony. Je nepravdivé tvrdenie žalobcu o tom, že ho uviedol do omylu, že mu zachráni dom aj s pozemkami, ako aj o tom, že vedel o skutočnosti, že jeho rodičia majú v nehnuteľnosti právo dožitia. O tom, že v sporných nehnuteľnostiach majú jeho rodičia právo dožitia, sa dozvedel až zo žaloby a z listín, ktoré žalobca predložil súdu, je zrejmé, že rodičia nemajú právo doživotného užívania sporných nehnuteľností zriadené vo forme vecného bremena, ale majú len právo dožitia. Táto skutočnosť nebola zapísaná v katastri a on sa to nemal odkiaľ dozvedieť. Žalobca ho o tom záväzku neinformoval, neinformovali ho o tom ani jeho rodičia, ktorí boli prítomní pri tom, keď si žalobca od neho peniaze požičiaval a s poskytnutím tejto pôžičky vyslovene súhlasili; aj oni vedeli, že PSS a.s. začala výkon záložného práva a ich syn môže takto o nehnuteľnosť prísť. On predtým žalobcu ani jeho rodinu nepoznal, skontaktoval ho s nimi jeho kamarát G. I.. Poprel, že by mu žalobca nejaké peniaze vrátil resp., že mu vrátil 9.300 Eur. Nikto mu nič nevrátil a o tomto tvrdení nepredložil nijaký dôkaz. Takisto má za to, že sa nedopustil žiadnej úžery, keďže čakal dostatočne dlho na vrátenie vlastných peňazí a dal žalobcovi toľko času, koľko by mu zrejme žiadny iný veriteľ nedal. V zmluve o pôžičke sa uvádza, že mu poskytuje pôžičku bezúročne. Keby mu žalobca vrátil pôžičku v dohodnutej lehote t.j. do 23.08.2017, tak by od neho žiadne úroky nepožadoval; žalobca tvrdil, že do šiestich mesiacov mu peniaze vráti. Úročenie pôžičky, ako aj zmluvná pokuta za omeškanie s vrátením bola dohodnutá len pre prípad, že tento záväzok nedodrží, teda ide o sankcie, ktorým sa mohol žalobca včasným vrátením pôžičky vyhnúť. Už v roku 2018 od žalobcu vymáhal vrátenie uvedenej pôžičky, aj uzatvoril zmluvu s dražobnou spoločnosťou a konali sa dve dražby, ale nehnuteľnosti sa nepredali. Má za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že nie je spôsobilý na právne úkony a ani v tom smere, že by čo i len čiastočne splnil svoj dlh. Ak by aj súd vyslovil neplatnosť právnych úkonov, tak ako to navrhuje žalobca, vzniklo by na jeho strane vo výške poskytnutej pôžičky bezdôvodné obohatenie, ktoré by musel rovnako vrátiť.

1.8 Zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že návrh po pripustení zmeny je dôvodný, a preto sa ho pridriavajú v celom rozsahu, napriek tomu, že sa ocitli v dôkaznej núdzi t.j., že svedkovia nepotvrdili ich skutkové tvrdenia. Žalovaný 1) uviedol, že požičal žalobcovi vo februári 2017 sumu peňazí, ktorá mala byť vrátená do augusta 2017, k uhradeniu žiadnej splátky nedošlo. Žalobcu osobne nepoznal, spoznal ho len cez známeho. Stretnutie mu dohodol G. I.. Všetky veci boli riešené u pani A. J., ktorá dohodu

vypracovala. Vyplácal peniaze priamo pánovi B. staršiemu, lebo on všetko riešil. Pán I. mu z dlžnej sumy nedoniesol žiadnu sumu, aj pri uzatváraní pôžičky bol prítomný pán I.. On nezisťoval, akou formou mu budú vrátené peniaze, keďže povedal, že peniaze potrebuje do augusta a že na čo ich potrebuje. Nemá vedomosť o tom, že by pán I. prevzal od žalobcu sumu 9.000 Eur a ani splátku 300 Eur. Peniaze vyplácal pri uzatváraní zmluvy v kancelárii za prítomnosti advokátky. Pri uzatváraní zmluvy si nevšimol, že by bol žalobca pod vplyvom nejakej návykovej látky, všetko riešil so starším pánom, t.j. s otcom žalobcu. Žalovaný 2) sa v celom rozsahu stotožnil s vyjadrením žalovaného 1).

1.9 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že „dokazovanie súd vo veci nevykonal, pretože strany sporu nepopierali v priebehu konania im doručené listinné dôkazy, ktoré tvoria súčasť spisu; za nesporné medzi stranami sporu mal okresný súd to, že žalovaný 1/ ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzatvorili dňa 23.02.2017 Zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo zapožičanie sumy 31.000 Eur tak, že peňažné prostriedky vo výške 19.095,40 Eura vloží žalovaný 1/ na účet G. K. K., a.s. a zvyšné peňažné prostriedky vo výške 11.946 Eur vyplatí dlžníkovi v hotovosti a v celosti pri podpise predmetnej zmluvy; toho istého dňa uzatvorili žalovaný 1/ ako záložný veriteľ a žalobca ako záložca Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, predmetom ktorej bolo zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa vo výške 31.000 Eur bezúročne a to zriadením záložného práva v prospech záložného veriteľa, ktorého predmetom je záloh a to nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, ktorých vlastníci v celosti bol žalobca; zmluvné strany v čl. 8 bod 1 zmluvy vyhlásili, že právny úkon urobili slobodne, vážne a v zákonom predpísanej forme. Sporné nehnuteľnosti získal žalobca Darovacou zmluvou, napísanou na Notárskom úrade v Lučenci u JUDr. Jany Rovnej dňa 28.06.2002 od svojich rodičov s tým, že žalobca sa formou obligačného záväzku zaviazal poskytnúť rodičom bezplatné doživotné právo bývania a užívania v predmetnej nehnuteľnosti, ktoré zanikne smrťou alebo vzájomnou dohodou. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX k.ú. E. zo dňa 06.03.2017 vyplýva, že A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom E., A. D. XXXX/ X je vlastníkom v 1/1 nehnuteľnosti tam zapísaných s tým, že Prvá stavebná sporiteľňa začala výkon záložného práva na základe zápisu zo dňa 17.10.2016 - 4340/16. Z výpisu z Katastra nehnuteľností Lučenec z LV č. XXXX zo dňa 23.02.2022 bolo zistené, že vlastníkom sporných nehnuteľností je F. G. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom E., C. H. X/X na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode č. 5 - 720/2017 z 12.04.2017. Dňa 07.02.2020 strany sporu uzatvorili uznanie dlhu a dohodu o splátkach dlhu pre pohľadávku 31.000 Eur s príslušenstvom, ktorý dlh vznikol žalobcovi (dlžníkovi) na základe Zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 23.02.2017; žalovaný 1) podal dňa 24.02.2017 návrh na vklad na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.02.2017; dňa 07.03.2017 uzatvoril žalovaný 1) ako veriteľ a žalobca v zastúpení otcom A. B., narodeným XX.XX.XXXX na základe plnomocenstva zo dňa 21.02.2017 Zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, predmetom ktorej bol dočasne podmienený prevod vlastníckeho práva dlžníka k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXXX k.ú. E.; z čl. 8 bod 8 zmluvy vyplýva, že zmluvné strany uzatvorili zmluvu slobodne a vážne, prejavy ich vôle sú určité, nekonajú v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, obsahu zmluvy porozumeli v plnom rozsahu, súhlasia s ním a na znak toho ju vlastnoručne podpísali. Listom zo dňa 27.01.2022 žalovaný 1) oznámil žalobcovi, že začína výkon zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre splatenie pohľadávky vo výške 31.000 Eur s príslušenstvom. Z potvrdenia I. F. I. - psychiatricky zo dňa 14.02.2022 vyplýva, že žalobca je v intermitentnej starostlivosti psychiatra od roku 2000 pre nadužívanie návykových látok s nepriaznivou odozvou v oblasti prežívania s anxiózou a depresívnym prežívaním. Toho istého dňa bolo vykonané aj kontrolné psychiatrické vyšetrenie so záverom, že žalobca je v sporadickej starostlivosti psychiatra od roku 2000. Riešenie stavu liečením odmietol s tým, že dokáže sám si problém s návykovými látkami vyriešiť so záverom kontrolného vyšetrenia, že ide o poruchy psychiky a správania požívaním návykových látok. Z rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Lučenci vyplýva, že žalobcovi bolo odobraté vodičské oprávnenie, pretože sa nepodrobil nariadenému preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti. Svedok A. B. - otec žalobcu uviedol, že bol prítomný pri všetkých úkonoch, ktoré sa udiali so žalovaným; on ho nepoznal, spoznal ho len cez p. I., ktorého už pozná dlhé roky. Oni (resp. manželka) mali dlžobu v sporiteľni, okolo 19.000 Eur. Chceli si vybaviť pôžičku, aby dlžobu splatili. Všetko vybavovala právnička, ktorá robila zmluvy p. I.. Stretli sa u právničky a tam podpísali Zmluvu o pôžičke - odsúhlasili pôžičku vo výške 31.000 Eur. On s tým súhlasil, pretože bol posledný deň a nemali inú možnosť - bol pri tom aj jeho syn. V čase podpisovania zmluvy bral jeho syn drogy. Peniaze sa tam žiadne neodovzdávali. Žalovaný išiel vyplatiť peniaze do Tatra banky, potom sa vrátil, že je všetko uhradené. On s p. I. dohodol splátky po 300 Eur, so žalovaným 1/ sa už nestretol. Raz za ním prišiel p. I., povedal, že potrebuje 10.000 Eur, že potrebuje vyplatiť robotníkov. On uviedol, že mu požičia peniaze, ktoré má na pohreb, požičal mu sumu 9.000 Eur, bolo to bez papiera, keďže si dôverovali a dlhú dobu sa už poznali. Peniaze mali byť ako splátka na dlžobu. S p. I. sa dohodli, že dlžobu bude splácať

po 300 eur, zaplatili dvakrát po 300 Eur. Syn v tom čase bral drogy, hnevali sa na neho, preto musel byť pri podpisoch všetkých zmlúv aj on prítomný. Syn mu dobrovoľne udelil plnú moc na vybavovanie záležitostí ohľadne pôžičky. Pri podpisovaní zmluvy neupozornili právničku na zdravotné problémy syna, pretože tam bol aj on prítomný. Svedok G. I. na pojednávaní uviedol, že nevykonával žiadnu činnosť pre pána A., ani pre spoločnosť ProAuctio s.r.o. Pán B. mu nedával žiadne peniaze pre túto spoločnosť, on bol dlžný spoločnosti ALBION P.M. a tam dával splátky. Oni stále vystupovali ako rodina - matka, otec a syn. Ťažko splácal tie peniaze, ale nakoniec ich splatil, čiže peniaze, keď mu dával, tak dával ich ako splátky pre spoločnosť ALBION P.M. Nedal mu žiadne peniaze, ktoré by mal odovzdať žalovanému. On sprostredkoval stretnutie medzi pánom B. a pánom A., pretože B. chodili za ním, že potrebujú opäť požičať peniaze. On v tom čase nemal voľné peniaze, preto sprostredkoval toto stretnutie. Zmluva sa uzatvárala u JUDr. Endrődoyovej, boli tam prítomní všetci traja B.. U doktorky sa spisovala Zmluva o pôžičke a zdá sa mu, že bola vyplácaná aj nejaká časť v hotovosti. Žiadnu sumu vo výške 9.300 Eur nedostal od pána B., ktorá by mala ísť pre pána A.. Oni splácali dlžobu pre firmu ALBION P.M., alebo jemu ako súkromnej osobe, keďže im párkrát peniaze požičal. Na žalobcovi nezbadal, že by nebol spôsobilý požičať si peniaze, stále za ním chodili celá rodina, keď si dokázal požičať peniaze, zrejme nebol nespôsobilý, ale teraz, keď má peniaze vrátiť, tak už je nespôsobilý. Svedkyňa A. L. J. uviedla, že účastníkov si pamätá, úkony si taktiež pamätala, len si nepamätala, kedy to presne časovo bolo, preto musela nazrieť do zložky. Zmluva, ktorá sa tam nachádzala, bola spísaná u nej. Ako advokátka, keď spisuje nejaký úkon, ona nie je lekárka, nevie posúdiť, či je niekto spôsobilý alebo nie, ale vždy si pýta občiansky preukaz a debatuje istý čas s tým človekom. Keď by videla, že ku nej príde niekto, kto možno trpí stareckou demenciou alebo niečím iným, tak požaduje potvrdenie o zdravotnom stave, ak to neurobila znamená to, že nezaindikovala absolútne nič, čo by bránilo účastníkom uzavrieť právny úkon. Pán B. prišiel aj s rodičmi, vykresľovali jej situáciu, že im hrozilo v podstate, že prídu o dom. Potrebovali pôžičku a ako vidieť zo zmluvy, 19.095,40 Eur malo ísť na účet Prvej stavebnej sporiteľne a dlžná suma 11.904,60 Eura bol odovzdaná priamo u nej v kancelárii pred ňou pánovi B..“

1.10 Za spornú medzi stranami sporu považoval okresný súd otázku platnosti právneho úkonu - zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ako aj prejudiciálne otázku o platnosti Zmluvy o pôžičke a dohody o uznaní dlhu, keďže žalobca nemal byť spôsobilý na právne úkony - od roku 2000 je narkoman, závislý na užívaní drog, nespôsobilý na prevody majetku, pri podpisovaní listín s tým, aby im porozumel, resp. ich prečítal; v roku 2019 mu bol odobratý vodičský preukaz z dôvodu, že sa odmietol podrobiť psychiatrickému vyšetreniu.

1.11 Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. §137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „C.s.p.“) a §34; §37 ods. 1; §38 ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) a i.a. skonštatoval, že:

1.11.1 ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako dočasný vlastník na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode, nesúhlasí s výmazom záložného práva a začal vykonávať kroky na realizáciu záložného práva, žaloba o určenie, že Zmluva o zabezpečovacom prevode práva na zabezpečenie pôžičky medzi žalobcom a žalovaným 1/ zo dňa 07.03.2017 neexistuje, nesporne predstavuje procesne prípustnú žalobu, predmetom ktorej je určenie, či subjektívne právo žalovaného záložného veriteľa je (existuje), alebo nie je (neexistuje); na základe rozhodnutia súdu o určení, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva neexistuje, možno dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností a definitívne ustáliť, že žalovaný 1/ nie je oprávnený na uspokojovanie svojich pohľadávok voči žalobcovi z tohto záložného práva a žalobca nie je obmedzený záložným právom pri nakladaní s nehnuteľnosťami;

1.11.2 strany sporu uzatvorili Zmluvu o pôžičke a Dohodu o uznaní dlhu ako aj splnomocnenie, ktorým žalobca splnomocnil svojho otca na uzatvorenie Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Jednotlivé dokumenty boli uzatvárané v advokátskej kancelárii JUDr. Renáty Endrődoyovej, ktorá nezistila, že by bol žalobca obmedzený spôsobilosťou na právne úkony resp., že by nedokázal ovládať svoje konanie a posúdiť následky svojho konania. Taktiež ani svedok G. I. nespozoroval, že by žalobca trpel nejakým duševným ochorením. Otec žalobcu uviedol len to, že jeho syn bral drogy, za čo sa na neho hnevali, ale ani on bližšie nešpecifikoval, že by žalobca okrem užívania drog mal nejaké psychické problémy. Pri podpisovaní všetkých dokumentov bol prítomný aj otec žalobcu a matka žalobcu a Zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorej neexistencie sa žalobca domáha, v konečnom dôsledku podpisoval otec žalobcu na základe jemu udeleného plnomocnenstva. O tom, že by žalobca trpel nejakou duševnou poruchou v dôsledku užívania drog, nedoložil žiadny doklad, okrem správy, ktorú vypracovala I. F. I. - psychiater dňa 14.02.2022, teda pár dní pred podaním žaloby, že žalobca bol sporadicky v starostlivosti psychiatra od roku 2000 pre požívanie návykových látok a liečenie odmietol. V konaní sa na základe vyššie uvedeného nepodarilo

preukázať, že by užívanie drog malo za následok u neho neschopnosť ovládať svoje konanie a uvedomiť si následky svojho konania, resp. duševnú poruchu.

1.12 Okresný súd preto ustálil, že žalobca bol plne spôsobilý na právne úkony, čo by v opačnom prípade malo za následok ich absolútnu neplatnosť. V konaní ďalej ostala sporná aj tá skutočnosť, či zo strany žalobcu bola pri podpise zmluvy o pôžičke vyplatená suma 11.904,60 Eur a následne aj či bola vyplatená suma PSS, a.s. vo výške 19.095,40 Eur. Svedkami, ktorých vypočutie navrhol sám žalobca, sa preukázalo, že peniaze v hotovosti boli vyplatené pri podpise Zmluvy o pôžičke v kancelárii JUDr. Renáty Endrődoyovej za prítomnosti svedkov - samotnej advokátky a G. I., ktorá skutočnosť vyplýva aj z čl. 1 bod b) Zmluvy o pôžičke a to, že peniaze vo výške 11.904,60 Eur boli dlžníkovi veriteľom vyplatené v hotovosti a v celosti pri podpise predmetnej zmluvy, pričom dlžník svojim vlastnoručným podpisom na konci predmetnej zmluvy prevzatie 11.904,60 Eur v hotovosti a v celosti potvrdzuje s tým, že vydanie osobitného potvrdenia o odovzdaní a prevzatí peňažnej sumy sa už nevyžaduje. Pokiaľ by predmet pôžičky od žalovaného 1/ žalobca neprevzal, bolo by nelogické, aby podpisoval Zmluvu obsahujúcu jeho prehlásenie o prevzatí peňazí. Z platobného príkazu doloženého žalovaným 1/ bolo zistené, že dňa 08.03.2017 bol žalovaným 1/ v Tatra banke, a.s. vyplatený zostatok úveru vo výške 18.800 Eur; zvyšná suma vo výške 295,30 Eur predstavovala poplatky za zrýchlený vklad zmluvy a iné bankové poplatky. Teda ani okolnosti ohľadne nevyplatenia finančných prostriedkov žalovaným 1/, či žalobcovi alebo do PSS, a.s. na úhradu úveru nebolo preukázané, práve naopak, svedkovia návrhmi žalobcom potvrdili opak. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca ani v tomto prípade neunesol dôkazné bremeno. Uhradenie sumy 9.300 Eur, ktorú mal žalobca, ako tvrdil, zaplatiť žalovanému 1/ ako časť splátky, tiež nebolo preukázané, naopak, svedok, ktorý mal sprostredkovať odovzдание týchto peňazí uviedol, že je pravdou, že prevzal peniaze od otca žalobcu, ale to bola splátka dlžôb, ktoré mal otec žalobcu u neho ako súkromnej osoby alebo u spoločnosti ALBION P.M. Teda ani toto tvrdenie žalobcu sa nepreukázalo a žalobca, ktorý mohol ozrejmiť sporné skutočnosti, sa pojednávani napriek predvolaniam nedostavil a tak, ako sa vyjadril jeho právny zástupca, ocitli sa v dôkaznej núdzi, keďže nimi návrhmi svedkovia nepotvrdili tvrdené skutočnosti, ale napriek tomu na žalobe trvá, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná účelovo v snahe oddialiť uhradenie pôžičky, ktorú ako tvrdil otec žalobcu, ktorý bol pri všetkých úkonoch žalobcu, alebo ich robil sám, chcú pôžičku uhradiť, splácať ju, ale nemajú peniaze na uhradenie celej dlžnej sumy. Keďže z vykonaného dokazovania nemal okresný súd preukázané, že u žalobcu v čase podpisu zmluvy a splnomocnenia pre otca, absentovala vážnosť vôle, jeho zdravotný stav umožňoval posúdiť následky vlastného konania a v neposlednom rade zmluvu, ktorej „existenciu“ žiadal určiť, nepodpisal žalobca, ale jeho otec, ktorý najlepšie poznal jeho psychický a zdravotný stav a keďže sa nepreukázali ani ďalšie vyššie uvádzané skutočnosti, okresný súd dospel k právnomu záveru, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno a jeho žalobu ako neodôvodnenú v celom rozsahu zamietol.

1.13 O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa §255 ods. 1 Civilného sporového poriadku - žalovaní 1/ a 2/ boli v spore v celom rozsahu úspešní a preto rozhodol tak, že majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal (odvolací návrh), aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým napadnutý rozsudok podľa §391 ods. 1 C.s.p. vráti na ďalšie konanie, resp. podľa §388 C.s.p. rozsudok zmení tak, že žalobe vyhovie. Z obsahu odvolania možno vyvodiť namietanie existencie odvolacích dôvodov podľa ust. §365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p., keď žalobca tvrdil, že „súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam“ (§365 ods. 1 písm. f) C.s.p.); „rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci“ (§365 ods. 1 písm. h) C.s.p.); „rozsudok nie je riadne zdôvodnený, čím sa stal zmätočným, nepreskúmateľným a možno až arbitrárnym.“ (§365 ods. 1 písm. b) C.s.p.). V konkrétnostiach namietol :

2.1 nesprávnosť v hodnotení dôkazov, napr. čo je sporné a čo je nesporné, predovšetkým v spojení s citovanými rozsudkami odvolacích súdov;

2.2 žalobca riadne „vydokazoval“ svoje tvrdenia listinnými dôkazmi a svedeckou výpoveďou A. B. , z ktorých je jednoznačný dôvod na vyhovie žalobe;

2.3 v zmysle nálezov Ústavného súdu SR (napr. I ÚS 151/2016) rozsudok musí zohľadňovať spravodlivý dopad, ktoré v právnej sfére vyvolá; rozhodnutie súdu prvej inštancie je v príkrom rozpore so spravodlivosťou a zákonnosťou a nezodpovedá ústavne konformnému výkladu zákona. Svoju žalobu žalobca odôvodnil tým, že je osobou užívajúcou drogy, v spojení s čím nevie vnímať právne úkony tak, ako zdravý človek. V spojení so zníženou schopnosťou ovládania a vnímania právnych úkonov mu

bol odobratý i vodičský preukaz; je osobou, ktorá nevie riadne pracovať. V čase uzatvárania pôžičky bol pod silným tlakom, že mu banka zoberie rodinný dom a on spolu s rodinou budú musieť opustiť predmetný rodinný dom z dôvodu, že už nebude jeho vlastníkom. Zmluvy uzatvoril s vedomím, že otec zoženie peniaze a takto splatí pôžičku, pretože on nemal peniaze, ani nikde nepracoval - teda nemal z čoho zaplatiť pôžičku. Stalo sa však, že otec nezabezpečil peniaze a teda pôžičku nesplatil. Stal sa predmetom podvodného konania svedka p. I. a v tej súvislosti i žalovaného 1/, pretože pôvodne si peniaze chce požičať od svedka p. I., avšak ten povedal, že peniaze nemá, ale zabezpečí žalovaného 1/, ktorý mu peniaze požičia. Skutočnosť bola taká, že peniaze mu boli požičané, pričom žalovaný 1/ úhradou časti pôžičky splatil dlh Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., ale jemu nebol vyplatený zvyšok peňazí - bolo mu povedané, že to sú úroky;

2.4 svedkyňa A. J., ktorá spisovala kúpnu zmluvu, žiadne peniaze nevidela, teda nemala ani čo prerátavať, ani svedčiť. Podobne svedok I. tvrdil, že žiadne peniaze pre žalovaného 1/ neprevzal - ak prevzal, boli to peniaze, ktoré mu dlžil otec žalobcu v spojení s touto predchádzajúcou pôžičkou peňazí - uvedené tvrdenia svedkov nie sú pravdivé;

2.5 okresný súd oboznámil rozhodnutie PZ v Lučenci o odobratí vodičského oprávnenia žalobcovi, pretože sa nepodrobil nariadenému preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti, za čo bol Okresným súdom v Lučenci odsúdený; v spojení s uvedeným bol vyšetrený psychiatrom I. I., ktorá potvrdila stav anxiózy depresívneho sklzu, panického reagovania, neskôr riešenie problematiky požívaním NL;

2.6 podľa zmluvy o pôžičke z 23.02.2017 bola predmetom pôžičky suma peňazí 31.000 Eur do 23.07.2017, teda na pol roka, s úročením po tomto termíne 0,8% mesačne a zmluvnou pokutou vo výške 0,041% denne. Podľa oznámenia žalovaného 1/ z 27.01.2022 o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti bola dlžná čiastka vo výške 71.735,54 Eur, čo bolo viac ako dvojnásobok istiny. Žalobca poukázal vo svojej žalobe na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.3Co/3/2011 a sp.zn. 16Co/71/2011, podľa ktorých sa javia právne úkony žalobcu so žalovaným 1/ ako absolútne neplatné, s poukazom na to, že žalovaný 1/ si vôbec nepreveril možnosti žalobcu na splatenie požičanej sumy; naopak, ako je zrejmé zo zmluvy, žalovaný 1/ si bol vedomý skutočnosti, že žalobca včas neuhradí dlžnú sumu a tak si dohodol neprimerane vysoké úroky blížiac sa výške 10% ročne a k tomu zmluvnú pokutu vo výške 0,041% denne, čo opäť predstavuje úrok takmer 15% ročne - teda žalovaný si takto zabezpečil úrok vo výške 24% ročne, čo možno považovať za úžeru; nič na tom nemení skutočnosť, že úroky a pokuta bola až od splatnosti pôžičky. Žalovaný si tento neprimeraný úrok zabezpečil hodnotnou nehnuteľnosťou formou zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktorá nehnuteľnosť mala v čase uzatvárania zmluvy minimálne päťnásobok hodnoty pôžičky.

3. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %; uviedol, že

3.1 tento druh žaloby síce procesne je prípustný (na rozdiel od pôvodnej nedôvodnej určovacej žaloby na riešenie otázky tohto sporu), avšak nie sú tu dôvody pre vyhovieť žalobe, s čím sa v odôvodnení súd prvej inštancie správne „vysporiadal“;

3.2 nejestvuje žiadny preukázaný skutkový a ani právny dôvod, aby žalobca bol vyhodnotený ako osoba neoprávnená konať, resp. konať v danej veci, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že sám je opatrovníkom svojho otca; preto nielen orgány sociálnej kurately, súd ale i tretie osoby túto možnosť mohli v rámci úradnej činnosti zhodnotiť a zhodnotili tak, že jeho schopnosť konať nepovažovali za obmedzenú; rovnako tak nepotvrdená skutočnosť poberania drog je argument všeobecný, pretože by sa vyžadovala relevantná vedomosť v konkrétnej situácii, čase a mieste; to sa nestalo, nebolo to ani len tvrdené, nielo preukázané;

3.3 ak žalobca považuje tvrdenia svedkov A. J. či svedka I. za nepravdivé, je to len subjektívny pohľad bez opory vo vykonanom dokazovaní; títo svedkovia, pokiaľ ide o skutkový dej a merito veci, vypovedali v kontexte zmyslu ostatných listinných dôkazov a teda žalobcove tvrdenia nepotvrdili, dokonca ich vyvrátili;

3.4 žalobca sa na súd nikdy nedostavil, a to napriek tomu, že celé dokazovanie bolo vedené na jeho žiadosť; okresný súd napokon dokazovanie vyhodnotil v neprospech žalobcu, a to úplne logicky a preskúmateľne, je zrejmé, z čoho vychádzal a neopomenul vykonanie žiadneho dôkazu;

3.5 žalobca v záverečnom prednese zo dňa 16.01.2025 priznal, že bremeno dôkazu neuniesli;

3.6 podľa názoru žalovaného 1/ okresný súd v žiadnom prípade nemohol vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože použil zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na dané konanie, a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla mať vplyv na odlišné právne posúdenie veci (nesprávnym právnym posúdením veci je mylná aplikácia alebo výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť).

4. Žalovaný 2/ navrhol odvolanie v celom rozsahu zamietnuť a uložiť žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%; v konkrétnostiach uviedol že:

4.1 trvá na svojich skutkových tvrdeniach a právnej argumentácii obsiahnutej a vyjadrenej tak, ako vyplýva z doposiaľ súdu doručených písomných podaní a jeho vyjadrení na pojednávaniach v tejto veci, na túto v celom rozsahu odkazuje - žiadny z týchto argumentov doposiaľ nestratil platnosť a presvedčivosť;

4.2 v celom rozsahu sa stotožňuje s tvrdeniami uvedenými vo vyjadrení žalovaného 1/;

4.3 žalobca v podanom odvolaní na podporu svojich tvrdení doposiaľ neoznačil žiadne relevantné tvrdenia a argumenty, preto má za to, že je tu daný jednoznačný záver o správnosti a zákonnosti napadnutého rozsudku.

5. Žalovaný 1/ v reakcii na vyjadrenie žalovaného 2/, s ktorým sa stotožnil, odvolanie žalobcu označil za nedôvodné, pričom argumenty v ňom uvedené vo svetle vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie neobstoja.

6. Ďalšie relevantné podania strán neboli odvolaciemu súdu doručené.

7. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania (§385 ods. 1 C.s.p.) z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §389 ods. 1 písm. b), c) C.s.p. zrušil a vec podľa §391 ods. 1,2,3 C.s.p. vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7.1 Podľa §389 ods.1 písm. b) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7.2 Podľa §389 ods.1 písm. c) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhnuté dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7.3 Podľa §391 ods. 1 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7.4 Podľa §391 ods. 2 C.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

7.5 Podľa §391 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

8. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu musí odvolací súd konštatovať, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa §365 ods. 1 písm. b) C.s.p., ako aj dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia (§389 ods. 1 písm. b) C.s.p.).

8.1 Okresný súd v bode 10 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol : „Dokazovanie súd vo veci nevykonal, nakoľko strany sporu nepopierali v priebehu konania im doručené listinné dôkazy, ktoré tvoria súčasť spisu.“

8.2 Pojednávanie je osobitne významnou časťou sporového konania, ktorá bezprostredne súvisí s prejednaním veci a s meritórnym rozhodnutím. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia - po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení - skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.“ (Ústavný súd SR, III. ÚS 21/2015). Na prejednanie veci samej musí súd vždy nariadiť pojednávanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak (čl.12, §177 ods. 2, §297, §314 a §322 C.s.p.). Najvýznamnejšou časťou pojednávania je dokazovanie, ktorého závery z hľadiska skutkových zistení determinujú konečné rozhodnutie (zisťovanie skutkového stavu, ktorý je pre súd základom jeho rozhodnutia, možno označiť za jednu z najdôležitejších a najnáročnejších činností súdu vôbec). Súd je subjektom, ktorý určuje, čo sa bude dokazovať, ako bude dokazovanie prebiehať, ktoré skutočnosti bude považovať za preukázané a ktoré dôkazy vykoná a následne musí vo svojom rozhodnutí uviesť (resp.

z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať a byť zrejmé), ktoré závery súdu sú výsledkom dokazovania a ktoré sú výsledkom jeho právnej kvalifikácie dokázaných skutočností.

8.3 Dokazovanie je zákonom upravený postup súdu, ako aj účastníkov konania, na základe ktorého súd získava pre rozhodnutie podstatné skutkové poznatky o veci, ktorá je predmetom konania. V záujme spravodlivého rozhodnutia je nevyhnutné, aby súd mal možnosť čo najdôkladnejšie zistiť skutkový stav. Za týmto účelom súd vykonáva dôkazné prostriedky. Pokiaľ nejde o špecifické prípady, výslovne uvedené v zákone (napr. vydanie platobného rozkazu, európskeho platobného rozkazu, rozsudku pre zmeškanie, rozsudku pre uznanie nároku, alebo rozhodnutie bez nariadenia pojednávania za podmienok uvedených v ust. §177 ods. 2, §297, §314 a §322 C.s.p.) platí v zmysle §188 ods. 1 C.s.p, že na prejednanie vecí sa nariadi pojednávanie a dôkazy vykonáva súd na pojednávaní (zásada priamosti a ústnosti). „Podstata zásady priamosti vychádza z požiadavky, aby súd rozhodoval o veci samej na základe bezprostredne získaných poznatkov a opieral sa len o dôkazy vykonané pred ním. Podstata zásady ústnosti je v tom, že súd pri rozhodovaní o veci principiálne vychádza z poznatkov, ktoré získal na ústnom pojednávaní.“(Najvyšší súd SR, sp.zn. 6 MCdo/5/2010, Najvyšší súd SR sp.zn. 4 So 102/2007). „Vykonávanie dôkazov je ovládané zásadou priamosti, čo znamená, že súd vykonáva dokazovanie, okrem výnimiek uvedených v zákone, na pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v rámci ktorého súd zisťuje skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vecí, a preto musí dodržať zákonom stanovený postup pre vykonávanie jednotlivých dôkazov“ (Najvyšší súd SR, sp.zn. 4 Obo 71/2011).

8.4 V zmysle čl.48 ods. 2 Ústavy SR má strana sporu právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Strana má právo byť prítomná pri dokazovaní. Právo vyjadriť sa k dokazovaniu je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie a týka sa aj konania v prvej inštancii, aj odvolacieho konania. „Právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom nemožno zamieňať s možnosťou účastníkov na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu aj k právnej stránke vecí, pretože obsah a účel týchto procesných práv účastníka je rozdielny. Procesnú možnosť účastníka vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu musí súd vytvoriť už v rámci dokazovania. Naopak, procesnú možnosť zhrnúť návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke vecí je súd povinný vytvoriť až na záver dokazovania“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.03.2011, sp.zn. 2Cdo/68/2010).

8.5 Vyhláseniu uznesenia o skončení dokazovania predchádza samotný proces dokazovania. Ak súd vykoná listinný dôkaz po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania bez toho, aby umožnil stranám vyjadriť sa k nemu, poruší ich právo vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2012, sp.zn. 4Obdo/36/2011). „Vyjadrenie k vykonanému dôkazu je jedným z podkladov, na základe ktorých súd pri rozhodovaní vo veci samej hodnotí dôkazy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.09.2009, sp.zn. 2Cdo/129/2009). „Spravodlivé súdne konanie implikuje v sebe právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním. Požiadavka, aby procesné strany v konaní mali možnosť dozvedieť sa a vyjadriť sa ku všetkým zhromaždeným dôkazom alebo k stanoviskám pripojeným v spise, sa aplikuje aj pre odvolacie konanie.“ (Najvyšší súd SR, sp.zn. 2Cdo/177/2014). „Ak všeobecný súd v správnom súdnictve vykonal dôkaz, ktorý mohol obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie o zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, bol ho povinný podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vykonať tak, aby účastník konania v súlade so zákonom ustanoveným postupom (§123 v spojení s §122 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) mal možnosť k nemu sa vyjadriť“ (Ústavný súd SR, I. ÚS 75/96).

8.6 Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu vecí a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov; dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka (§187 C.s.p.). Dokazovanie súd vykonáva podľa normatívnych pravidiel vymedzených všeobecne (§185 – §194 C.s.p.) a osobitne vo vzťahu ku každému druhu dôkazného prostriedku (§195 – §211 C.s.p.).

8.7 Napriek tomu, že okresný súd nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi v zmysle ust. §204 C.s.p. (čo skonštatoval aj v bode 10 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako aj v zápisnici z pojednávania zo dňa 16.01.2025 - čl. 303), následne zistený skutkový stav a svoje právne závery oprel aj o konkrétne listinné dôkazy (Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam; výpis listu vlastníctva č. XXXX k.ú. E. zo dňa 06.03.2017; výpis z Katastra nehnuteľností Lučenec z LV č. XXXX zo dňa 23.02.2022; uznanie dlhu a dohoda o splátkach dlhu; Zmluva o pôžičke zo dňa 23.02.2017; návrh na vklad na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.02.2017; plnomocenstvo zo dňa 21.02.2017; Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dňa

07.03.2017, list zo dňa 27.01.2022; potvrdenie I. F. I. - psychiatricky zo dňa 14.02.2022; rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Lučenci; platobný príkaz...).

8.8 Platná procesná právna úprava prikazuje vykonať dôkaz listinou spravidla tak, že ju sudca pri pojednávaní prečíta alebo oznámi jej obsah (tzv. konštatovanie listiny). Tento spôsob vykonania dôkazu musí byť zrejмый zo zápisnice o pojednávaní. V zápisnici je potrebné uviesť, že listina (jej označená časť) bola prečítaná, resp. bol oznámený jej obsah, nie že bola „konštatovaná“. Ak zo zápisnice o pojednávaní nevyplýva, že označené listiny, ktoré mali byť sudcom čítané alebo ich obsah oznámený, boli predmetom dokazovania, potom je potrebné konštatovať, že také dokazovanie nebolo vykonané v súlade s §204 C.s.p., a že zistenia, ktoré súd ako zásadne významné pre právne posúdenie veci urobil z takto vadne vykonaných dôkazov nebolo možné pri rozhodovaní použiť. Oznámenie obsahu listiny sa uskutočňuje v prípade, ak by obsahnosť údajov zachytených v listine vyžadovala neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu čítaním listiny, resp., ak to vo vzťahu k dokazovaným skutočnostiam postačuje. Súdy nezriedka vykonávajú nevhodné dôkaz čítaním celej listiny, pričom postačí čítanie (alebo oznámenie jej obsahu, t.j. verbálne zhrnutie podstatných skutočností popísaných v listine či z jej obsahu vyplývajúcich) jej relevantnej časti. Tieto spôsoby vykonania dôkazu listinou však nie sú nutné v prípade, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený, a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené. Ide o podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Jednak musí byť odpis listiny strane sporu v priebehu konania doručený a zároveň strana, ktorá listinu nepredložila, listinu alebo jej obsah nespochybnila. Ak tak zo zákona nevyplýva výslovne, ide nielen o spochybnenie pravosti, ale aj správnosti listiny. V prípade splnenia oboch podmienok postačí na takú listinu len odkázať. Vždy však musí byť vykonanie dôkazu listinou zaznamenané v zmysle §98 a §99 C.s.p. (o procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku) a musí vždy byť zrejмый, aké informácie súd z listiny čerpal. Samozrejme, ani v tomto prípade nie sú strany pripravené o právo sa k listine vyjadriť (C.H.Beck, Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, r.v. 2016, s. 753.)

8.9 Pokiaľ okresný súd predpísaným spôsobom nevykoná dokazovanie listinnými dôkazmi a pokiaľ následne svoje rozhodnutie písomne odôvodnil tak, že sa oprel (aj) o konkrétne listinné dôkazy, svoje konanie zaťažil tzv. inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože skutkové zistenia vyvedené z nevykonaných dôkazov nemohli byť pre okresný súd podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.12.2012, sp.zn. 6MCdo/11/2010). „Nerešpektovaním spôsobu, ktorý zákon predpisuje pre vykonanie dokazovania niektorým dôkazným prostriedkom, dochádza k procesnej vade, v dôsledku ktorej nemá súd pre svoje právne závery dostatočné skutkové podklady.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.06.2012, sp.zn. 3Cdo/169/2010). „Dokazovanie je časťou súdneho konania, v rámci ktorého súd zisťuje skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci a preto musí dodržať zákonom stanovený postup pre vykonanie jednotlivých dôkazov.“ (Najvyšší súd SR, sp.zn. 4 Obo/71/2011). „O tom, ako v tej-ktorej veci prebehlo konanie (vrátane dokazovania) na súdoch nižších stupňov, môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu, osobitne zo zápisníc o pojednávaniach.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26.06.2013, sp.zn. 1Cdo/8/2012, R130/2014). „Spôsob vykonania dôkazu musí jednoznačne vyplývať zo zápisnice o pojednávaní. Buď v nej musí byť uvedené, že bola prečítaná určitá presne označená listina (alebo jej presne označená časť), alebo musí zo zápisnice vyplývať, že predseda senátu (samosudca) oznámil obsah tejto listiny.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.09.2009, sp.zn. 2Cdo/129/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.01.2008, sp.zn. 4Cdo/221/2007, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.01.2012, sp.zn. 6MCdo/11/2010). „Ak obsah zápisníc z pojednávaní nesvedčí o tom, že by súd vykoná dokazovanie listinami, na ktoré sa v odôvodnení svojho rozsudku odvoláva, súd nerešpektoval spôsob, ktorý zákon predpisuje pre vykonávanie listinných dôkazov, čím zaťažil svoje konanie ďalšou vadou.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26.03.2012, sp.zn. 1MCdo/6/2010).

8.10 Neobstojí skutočnosť, že všetky listiny boli stranám sporu doručované, pretože doručovanie listín v priebehu konania, mimo nariadeného pojednávania, nie je dokazovaním - prípadné doručenie listín a nenamietanie ich obsahu má význam len pre zjednodušenie postupu súdu pri vykonávaní dokazovania v zmysle §204 C.s.p. v tom, že súd nemusí práčne čítať celý obsah listín alebo ich častí, ale stačí na tie-ktoré konkrétne listiny poukázať (odkázať) v tom zmysle, že týmito listinami sa vykonáva dokazovanie. Obsah súdneho spisu v praxi tvorí veľký počet listín, pričom nie všetkými listinami (hoci sú aj tieto doručované stranám sporu) sa vykonáva dokazovanie – o tom, ktorým z predložených (listinných) dôkazov sa vykoná dokazovanie, rozhoduje súd, pričom musí byť zrejмый, ktorými (listinnými) dôkazmi súd dokazovanie vykoná. Len k (takto) vykonaným dôkazom sa môžu strany sporu v konaní pred súdom prvej inštancie vyjadriť a len o takéto dôkazy (a na ich základe o zistený skutkový stav) potom súd môže oprieť odôvodnenie svojho rozhodnutia.

9. Okresný súd v bode 35 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia i.a. uviedol, že medzi stranami bola sporná otázka platnosti právneho úkonu – zmluvy o zabezpečovacom prevode práva.

9.1 Napriek tomu, že v bodoch 30 a 31 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd citoval ust. §39 a §39a Občianskeho zákonníka, týkajúce sa absolútnej neplatnosti právnych úkonov pre prípad, že právny úkon svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, obchádza ho, prieči sa dobrým mravom, alebo v prípade právnych úkonov, pri ktorých dôjde k neužitiu tiesne, neskúsenosti, rozumovej vyspelosti, finančnej závislosti atď., pričom na druhej strane sa získa alebo má získať plnenie, ktoré je v hrubom nepomere vzhľadom na vzájomné plnenie, svoje rozhodnutie okresný súd ťažiskovo zamerlal len na posúdenie platnosti právneho úkonu (zmluvy o zabezpečovacom prevode práva) v kontexte ustanovení §37 a §38 Občianskeho zákonníka, keď dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o svojej nespôsobilosti na právne úkony;

9.2 posúdeniu (ne)platnosti predmetného právneho úkonu v kontexte ust. §39 a §39a Občianskeho zákonníka však okresný súd nevenoval žiadnu pozornosť, tzn. (ne)platnosť predmetného právneho úkonu neposudzoval z hľadiska jeho súladnosti so zákonom a dobrými mravmi ani v kontexte prípadnej úžery - hodnota nehnuteľností v danom čase pritom bola až vo výške 165.000 Eur (č.l. 11), pričom výška pôžičky bola len v sume 31.000 Eur; žalobca taktiež namietal neprimeranú výšku úrokov z omeškania v miere 9,6% ročne a zmluvnej pokuty v miere takmer 15% ročne – spolu tak v prípade omeškania mal žalobca okrem istiny zaplatiť ročne sumu takmer vo výške 25% z dlžnej istiny. V kontexte vyššie uvedených skutočností, v kontexte krátkej lehoty splatnosti pôžičky (6 mesiacov) a v kontexte zjavnej neschopnosti žalobcu (resp. aj jeho otca) splácať aj iné svoje záväzky, o ktorej vedel aj žalovaný 1/ v čase uzatvorenia predmetných právnych úkonov (podľa skutkového tvrdenia žalobcu v žalobe žalovaný 1/ vedel, že žalobca nemá príjem, z ktorého by vedel zaplatiť pôžičku“; žalovaný 1/ vo vyjadrení potvrdil, že mal vedomosť - rovnako ako rodičia žalobcu- že PSS a.s. začala výkon záložného práva a že žalobca môže o nehnuteľnosti prísť; podľa výpovede svedka G. I. v danom čase žalobca a jeho rodina „ťažko“ splácali „dlžobu“ pre firmu ALBION P.M; podľa výpovede otca žalobcu mali tiež dlh v sporiteľni a predmetnú pôžičku od žalovaného 1/ si brali, lebo „nemali inú možnosť“) sa mal okresný súd zamerať aj na posúdenie platnosti právneho úkonu v zmysle ust. §39a Občianskeho zákonníka (v tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že na prípadnú absolútnu neplatnosť právnych úkonov musí súd prihliadať ex off), čo však-ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia neurobil - odôvodnenie napadnutého rozsudku tak nedáva na odpoveď na podstatné skutkové tvrdenia žalobcu. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. „Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. („nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 330/2013). „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia“ (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej nožnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07).“ „Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). „Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu. Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov, vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti, ale hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale aj tiež so zásadami spravodlivého procesu (Najvyšší súd SR, sp.zn. 1Cdo/66/2023 z 29.05.2024).“

10. Odvolací súd ďalej konštatuje, že súd prvej inštancie neposudzoval platnosť právneho úkonu (zmluvy o zabezpečovacom prevode práva) ani v kontexte ust. §39, §40, §46 v spojení s §2 ods. 3 a §553a ods. 2 Občianskeho zákonníka; aj v týchto prípadoch môže ísť o absolútnu neplatnosť právnych úkonov, na ktoré musí súd prihliadnuť ex offo.

10.1 „Kogentnú právnu normu dokážeme rozpoznať v prípadoch, kedy odchylnú dohodu strán zákon výslovne sankcionuje absolútnou neplatnosťou tejto dohody, rovnako v prípade nespochybniteľnej imperatívnosti príkazu či zákazu právnej normy možno spoľahlivo identifikovať právnu normu kogentnú – jazykovo sa táto skutočnosť prejavuje v súkromnom práve netypickým slovným spojením, že subjekt niečo „musí“ či „je povinný“ (Občiansky zákonník I, Veľké komentáre, C.H. Beck, r.v. 2015, s.17).

10.2 „Ak má byť dodržaná nejaká forma, musia byť vo vyžadovanej forme zachytené aspoň podstatné náležitosti právneho úkonu (essentialia negotii)...Nedodržanie formy právneho úkonu spôsobuje neplatnosť právneho úkonu. V prípade nedodržania zákonom ustanovenej písomnej formy alebo jej sprísnenej formy ide o absolútnu neplatnosť...“ (Občiansky zákonník I, Veľké komentáre, C.H. Beck, r.v. 2015, s.286);

10.3 Ustanovenie §553a Občianskeho zákonníka je svojou povahou ustanovením kogentným, pretože svojím znením a formuláciou („...musí...“) stanovuje obligatórne náležitosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva – povinne zakotvuje písomnú formu tejto zmluvy a tiež zakotvuje povinné náležitosti tejto zmluvy, medzi ktoré patrí aj „najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby“. Vzhľadom na kogentnosť predmetného ustanovenia si účastníci tejto zmluvy vzájomné práva a povinnosti nemôžu upraviť dohodou odchylnou od zákona - z povahy tohto ustanovenia vyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť (§2 ods. 3 Občianskeho zákonníka);

10.4 z obsahu Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (č.l. 17-19) vyplýva, že veriteľ je oprávnený viesť výkon zabezpečovacieho práva aj predajom zálohu na dražbe (čl. VI, bod VI.4 písm. a)), avšak táto zmluva neobsahuje v písomnej forme dohodu o výške najnižšieho podania v prípade dobrovoľnej dražby, tzn. predmetná zmluva neobsahuje jej obligatórnu náležitosť podľa §553a ods. 2 Občianskeho zákonníka. „Výška najnižšieho podania na dražbe môže byť podstatným faktorom ovplyvňujúcim úspešnosť dražby, na jednej strane, a zároveň chrániacim záujmy dlžníka (resp. poskytovateľa zábezpeky), na strane druhej.“ (Občiansky zákonník II, Veľké komentáre, C.H. Beck, r.v. 2015, s.1923).

11. Záverom považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že okresný súd sa - vo vzťahu k žalobnému petitu po pripustení zmeny žaloby - vôbec nezaoberal pasívnou vecnou legitimitáciou žalovaného 2/ v spore; taktiež odvolací súd poukazuje na nesprávne poučenie strán sporu o odvolacom súde („Krajský súd v Žiline“).

12. Sumarizujúc vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces – okresný súd nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, (aj) na ktorých založil zistenie skutkového stavu a svoje právne závery, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva odpoveď na všetky podstatné skutkové tvrdenia žalobcu (nie je dostatočné a presvedčivé) a záver okresného súdu o nedôvodnosti žaloby (vychádzajúc so záveru o platnosti právneho úkonu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva) je predčasný; sú tak dané odvolacie dôvody podľa §365 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p.; z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie postupom podľa §389 ods.1 písm. b), c) C.s.p. zrušil a v zmysle §391 ods.1, 2 C.s.p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd prvej inštancie:

12.1 doplní predpísaným spôsobom dokazovanie o listinné dôkazy (pozri bod 8 odôvodnenia tohto rozhodnutia);

12.2 následne na základe už pôvodne vykonaného dokazovania a na základe doplneného dokazovania opätovne a komplexne posúdi platnosť právneho úkonu - zmluvy o zabezpečovacom prevode práva nielen v kontexte §37 a §38 Občianskeho zákonníka, ale aj v kontexte prípadnej absolútnej neplatnosti podľa §39, §39a, §40 a §46 (v spojení s §2 ods. 3 a §553a ods.1,2 Občianskeho zákonníka);

12.3 vysporiada sa s podstatnými skutkovými tvrdeniami strán sporu, vrátane tých, ktoré uviedli v odvolacom konaní;

12.4 náležitú pozornosť bude venovať aj otázke vecnej legitimitácie strán sporu;

12.5 opätovne meritórne rozhodne, vrátane rozhodnutia o povinnosti zaplatiť náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj o povinnosti zaplatiť náhradu trov (tohto) odvolacieho konania (§396 ods.3 C.s.p.) a svoje rozhodnutie dôsledne vo všetkých výrokoch odôvodní tak, aby bolo presvedčivé a dávalo odpovede na všetky podstatné skutkové tvrdenia strán sporu.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).